

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6SŽ/16/2011
Identifikačné číslo spisu:	9011010113
Dátum vydania rozhodnutia:	26.09.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:9011010113.1

ROZSUDOK

F. súd J. republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci navrhovateľa: H. Z. H. S. B. P. J. J., so sídlom C. R., P. 1X, Poprad, zastúpeného Mgr. Róbertom Kučerom, advokátom so sídlom v Žiline, Veľká okružná 39, proti odporcovi: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Námestie SNP 33, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. MK-175/2011-12/6511 z 13. mája 2011, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odporcu č. MK-175/2011-12/6511 z 13. mája 2011 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi trovy konania v sume 366,05 € na účet jeho právneho zástupcu Mgr. Róberta Kučeru, v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Rozhodnutím č. MK-175/2011-12/6511 z 13. mája 2011 odporca ako registrujúci orgán podľa § 16 ods. 2 zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov (ďalej v texte rozhodnutia len „zák. č. 308/1991 Zb.“) odmietol registráciu B. Slovenska (ďalej v texte rozhodnutia len „B.“) so sídlom Dom viery, Karpatská 17, 058 01 Poprad z dôvodu, že založenie a jej činnosť je v zmysle § 15 zák. č. 308/1991 Zb. v rozpore s týmto zákonom a ostatnými zákonmi, so zásadami ľudskosti a znášanlivosti, s ochranou zdravia občanov a sú ohrozené práva občanov.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že po tom ako Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej v texte „Najvyšší súd SR“ alebo „najvyšší súd“) rozsudkom sp. zn. 5SŽ 86/2007 z 24.3.2009 jeho predchádzajúce rozhodnutie vo veci registrácie navrhovateľa č.: MK 1487/2007-12/10307 z 22.6.2007 - z dôvodu nedostatočného odôvodnenia podľa § 250j ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) - zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ďalšom konaní opätovne preskúmal všetky známe podklady a skutočnosti a zároveň vykonal nové dokazovania, ktoré mali prispieť k úplnému posúdeniu splnenia podmienok návrhu na registráciu podľa zákona č. 308/1991 Zb. Pre tento

účel si vyžiadal ďalšie odborné stanoviská a podklady týkajúce sa súladu činnosti B. s § 15 cit. zák. a posúdenia, či sa v B. uplatňujú všeobecne známe znaky autoritatívnych spoločenstiev, a to:

4.6.2009 požiadal Ústav pre vzťahy štátu a cirkví (odborná organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR, ktorá sa venuje aj neregistrovaným duchovným spoločenstvám) o stanovisko (a 20.8.2009 o jeho doplnenie) k činnosti B. so zameraním na analýzu periodickej i neperiodickej literatúry a nahrávok z bohoslužobných podujatí, seminárov a konferencií s osobitným zreteľom na znášanlivosť,

20.8.2009 pripravil a následne rozposlal dotazník pozostávajúci z desiatich otázok,

19.10.2009 požiadal o stanovisko p. Ľubomíra Martina Ondráška, M.C., Q..E., v súvislosti s jeho odbornými vedomosťami o kresťanskom náboženskom hnutí - pentekostalizme, ku ktorému sa hlási B., ako aj jeho širším religionistickým a sociologickým prehľadom, ktoré sa malo týkať aj posúdenia interných a extenzívnych prejavov náboženskej tolerancie B.,

1.3.2010 sa stretol so zástupcami odboru všeobecnej vnútornej správy Ministerstva vnútra SR v nadväznosti na podozrenia, že B. porušuje ustanovenia § 1 ods. 3 písm. c) zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zák. č. 83/1990 Zb.“ alebo „zákon o združovaní“).

22.3.2010 vydal rozhodnutie č. MK-120/2010-12/6434 o ustanovení p. Ľubomíra Martina Ondráška, M.Div., Th.M., za znalca v správnom konaní, ktorý mal v znaleckom posudku odborne posúdiť skutočnosť dôležitú pre rozhodnutie, a to činnosť a pôsobenie CKSS s prihliadnutím na § 15 zák. č. 308/1991 Zb. a odpovedať na otázky, ktoré pre tieto účely špecifikoval.

Proti rozhodnutiu o ustanovení znalca prípravný orgán podal rozklad, ktorý minister kultúry SR rozhodnutím č. MK-1880/2010-10/9189 z 29.6.2010 zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil.

31.8.2010 ustanovený znalec predložil odporcovi znalecký posudok č. 1/2010 z 29.8.2010 vo veci návrhu na registráciu B. v rozsahu 67 strán a 26 príloh, v ktorom znalec odpovedal na otázky zadané registrujúcim orgánom tak, že v nich okrem iného uviedol:

„Vzťah B. k spoločnosti a jej inštitúciám je charakteristický v prevažnej miere nedôverou, konfrontačným prístupom a vyvolávaním dojmu, že ich veriaci sú objektom prenasledovania. Vónkajšia činnosť B. je zameraná najmä na intenzívnu evanjelizáciu, pričom spôsob jej prevedenia býva častokrát vnímaný ako nepríjemný a obťažujúci. ...sú uzatvorení voči dialógu... Predstavitelia B. nemajú problém používať neprimerané a zastrašujúce spôsoby jednania i vyjadrovania, aby dosiahli svoj deklarovaný cieľ - záchranu ľudí od večného zatratenia skrze proklamáciu Božieho slova a rozširovanie svojho vplyvu na území SR i v zahraničí.

Činnosť a pôsobenie B. voči iným cirkvám je v súčasnosti determinované radikálnym exkluzivizmom, vychádzajúcim z presvedčenia, že práve ich Boh povolal, pripravil a poslal, aby priniesli bezprecedentné náboženské prebudenie na Slovensko a do okolitých krajín. Postoje voči iným cirkvám a náboženským spoločnostiam sa pohybujú od poukazovania na ich nedostatky, cez pohrdanie, až po rôzne prejavy náboženskej neznášanlivosti a snahami pritiahnuť ich členov do vlastných radov.

B. v súčasnosti nespolupracuje ani s jednou z registrovaných cirkví a náboženských spoločností v Slovenskej republike pri bohoslužobných, pastoračných a misijných aktivitách a nie je známa ani žiadna výraznejšia dlhodobá miera spolupráce s nejakým spoločenstvom, resp. občianskym združením vykonávajúcim náboženskú, vzdelávaciu, sociálnu alebo charitatívnu činnosť v SR. B. sa vnímajú ako špeciálny Boží nástroj, ktorý si Boh v posledných časoch vyvolil a použije na uskutočnenie svojich cieľov na Slovensku.

V učení a hlavne v praxi B. je kladený veľmi silný dôraz na uzdravenie, ktoré je skrze Kristovo vykupiteľské dielo zasľúbené a prístupné každému veriacemu. Je možné pozorovať nebezpečne predimenzovaný dôraz na zázračné uzdravenie pomocou viery a modlitby a určité podceňovanie úlohy lekárov v procese uzdravenia. Znalec sa nestretol s prípadom, že by bolo zo strany pastora odporúčané veriacemu zanedbať lekársku starostlivosť, hoci niektorí veriaci cítili potrebu konzultovať ďalšiu liečbu so svojím pastorom predtým, ako ju začali. Pri praxi uzdravovania je modlitba častokrát spojená s praktikami zväzovania a vyhánania zlých duchov, nakoľko sa verí, že mnohé choroby majú démonický pôvod. Učenie B. o uzdravení má pôvod v tzv. Hnutí viery a môže mať negatívne až nebezpečné dôsledky pre duchovné, duševné a samozrejme telesné zdravie človeka, ktorý by toto učenie nekriticky prijal. Vplyv takéhoto učenia môže pôsobiť negatívne predovšetkým na osoby žijúce s hendikepom alebo

dlhodobým ochorením.

Zmeny, ktoré nastanú u jednotlivcov a v rodinách po vstupe do zborov B., sú zreteľné a nepopierateľné a majú ambivalentné dôsledky. O pozitívnom vplyve svedčia osobné svedectvá členov B., ktorí poukazujú na zásadné kladné zmeny v ich osobnom, partnerskom i rodinnom živote. K takýmto pozitívnym zmenám v rodinách dochádza vtedy, ak sa obaja partneri, resp. rodinní príslušníci pripojili k B., v opačnom prípade ale vedie členstvo v B. k vážnemu narušeniu rodinných väzieb na viacerých úrovniach. Prispieva k tomu aj učenie o tzv. familiárnych démonoch, resp. duchoch, ktorí chcú ovládať život nového stúpenca B. a brániť mu naplniť vo svojom živote „Božiu vôľu“. Familiárni démoni pôsobia cez rodinných príslušníkov, ktorí nie sú súčasťou B. (sú bez vyznania, patria k tradičnej cirkvi alebo k inému náboženstvu) a ktorých vplyvu chcú členovia B. zamedziť a uniknúť pred nimi, napríklad trávením množstva času v spoločenstve kresťanov z B. alebo odsťahovaním sa od rodiny. Toto učenie je veľmi silné a rodinní príslušníci, ktorí poukazujú na negatívne javy spojené s B., týmto toto učenie iba potvrdzujú. Rodinní príslušníci, ktorí nie sú súčasťou B. sa zároveň okamžite stávajú objektom intenzívneho evanjelizačného úsilia a presvedčania pre vstup do tohto spoločenstva, čo v prípade negatívnej odozvy vedie k rôznym problémom v oblasti vzťahov, financií, výchovy detí a pod.

Vplyv členstva v B. na osobnosť a konanie veriacich má nepopierateľne svoju pozitívnu stránku, dokumentovanú svedectvami o oslobodení od rôznych závislostí alebo kladnými zmenami v správaní sa k blízkym. Znalec však považoval za potrebné upozorniť na častú redukciiu pozitívnych zmien len na závislosti a absenciu komplexného pohľadu a zhodnotenia vplyvu členstva v B. na osobnosť veriacich a ich konanie. Výpovede a materiály, ktoré znalec ďalej preskúmal, poukazovali na znepokojujúci negatívny vplyv členstva v B., a to predovšetkým v oblasti cenzurovania vlastných myšlienok a potláčania rozvoja kritického myslenia, straty vlastnej individuality a dôstojnosti, budovania pocitu viny a strachu (ovplyvňovanie čítania a prežívania) a závislosti na spoločenstve a vedúcej osobe pastora (najmä prostredníctvom učenia o démonoch a duchovných mocnostiach), nekritického formovania svetonázoru (fascinácia novým učením prináša zneistenie, odmietnutie doterajších názorov a postojov, ktoré sú postupne nahrádzané novými), formovania exkluzivistického sebavnímania s následným vplyvom na vznik spoločenskej izolácie (posilňovanie fobie z vonkajšieho sveta) a postojov náboženskej intolerancie. Spôsob poskytovania príspevkov a darov v B. a tiež ich využitie, hospodárenie s nimi znalec považoval za problematické. Za inak verejne deklarovanou dobrovoľnosťou dávania v B. sa nachádza konkrétne biblické učenie - a veriaci sú priamo alebo nepriamo vedení k očakávaniu osobnej prosperity, požehnaní a ďalších „výhod“ od Boha v prípade, že budú dávať. V opačnom prípade môžu očakávať trest od Boha v rôznych formách, pričom vážnou je už len absencia požehnaní a prosperity. Problémom samozrejme nie je to, ak sa veriaci človek informovane a slobodne rozhodne, že bude dávať 10% a niekedy aj vyššiu čiastku so svojho príjmu na chod a potreby svojej cirkvi a prípadne aj iné charitatívne účely - problémom však je, ak sú veriaci k tomuto motivovaní podobným spôsobom, s akým sa stretávame v B.. Znalec uviedol, že z pohľadu kresťanskej teológie a etiky, ku ktorej sa B. hlási, je myšlienka, že človek prináša Bohu obete a dary preto, aby za to niečo od Boha získal späť, vážne problematická. Spôsob poskytovania príspevkov a darov a ich vykazovania v B. je v porovnaní s inými registrovanými cirkvami zreteľne odlišný. Znalec mal dôvodné pochybnosti - napr. s tzv. fialovou zbierkou (pozn. tisíc korunové bankovky v Sk), a tiež desiatkami - o tom, či sú všetky príjmy B. riadne evidované a výdaje eticky a v súlade s platnými zákonmi vykazované. Z pohľadu znalca prax poskytovania príspevkov a darov v B. hraničí s ekonomickým využívaním veriacich.

Pri pôsobení a činnosti B. prevažuje vodcovská autorita vedúceho predstaviteľa. B. z pohľadu znalca učí a praktikuje autoritársky prístup vo vedení cirkvi ako na národnej - kde je dominantnou autoritou senior pastor D. P., tak i na lokálnej úrovni - kde je pre veriacich autoritou miestny pastor. V B. neexistujú dostatočné ochranné mechanizmy a postupy, ktoré by mali za cieľ intencionalne zabrániť alebo aspoň znížiť možnosť zneužitia moci duchovnej autority.

Podľa názoru znalca všetky uvedené skutočnosti nie vyčerpávajúco, avšak bez dôvodných pochybností dokazujú, že stotožnenie B. s evanjelikálnym kresťanstvom všeobecne a Lausanským prehlásením konkrétne - nie je autentické, ale naopak účelové a zavádzajúce s cieľom legitimizovať postavenie B. pred registrujúcim orgánom a v slovenskej spoločnosti. Tento záver je závažný nielen z etického hľadiska, ale môže byť aj z hľadiska samotného registračného konania. Je pravdepodobné, že ak by si boli signatári petície podporujúce registráciu B. vedomí, že v prípade tohto spoločenstva sa nejedná o kresťanskú cirkev hlavného prúdu, ale o neocharizmatické spoločenstvo sympatizujúce s U. R., mnohí

by petíciu nepodpisali. Naskytuje sa teda otázka, či by sa v tom prípade podarilo B. získať potrebných 20.000 podpisov a splniť tak jednu z podmienok registrácie. Znalec konštatoval, že informácie, ktoré získal počas jeho znaleckého úkonu boli v značnej miere v nesúlade s vypracovanými stanoviskami a posudkami predloženými Prípravným orgánom B. 19.2.2010. Znalec mal záujem preskúmať tieto tvrdenia, ale nebola mu ani v jednom prípade poskytnutá súčinnosť. Znalec dal do pozornosti registrujúcemu orgánu spornú objektivitu týchto vypracovaných stanovísk a posudkov, nakoľko sú ich autori v prevažnej miere aktívnymi členmi tohto spoločenstva.

Čo sa týka iných zistení znalec uviedol, že z časových dôvodov a nekooperatívneho prístupu B. sa nedotkol niektorých závažných tém, ako napr. čo veriaci v B. vnímajú ako „prejavy Ducha svätého“ počas bohoslužobných zhromaždení (tzv. padanie pod mocou Ducha, trasenie sa, kričanie, svätý smiech a pod.), avšak vyjadril presvedčenie, že súčasná forma posudku v jeho kvalite i kvantite je adekvátnym naplnením zadanej úlohy.“

Odporca do registračného spisu zaradil ako dôkaz aj odbornú štúdiu Neocharizmatické hnutie na Slovensku, Analýza základných aspektov teológie a praxe Kresťanských spoločenstiev z 22.12.2010 č. MK-120/2010-12/18034, ktorú vypracoval p. Ondrášek, ktorý bol zároveň ustanoveným znalcom.

Odporca podrobne opísal chronologický ďalší postup vo veci registrácie, uviedol dôvody, pre ktoré návrhom navrhovateľa na vymenovanie znalcov: Akadémie vied Českej republiky a H. Q. A., H. nevyhovelo, taktiež odmietol ustanovenie Q. D. T., H. za znalca v registračnej žiadosti navrhovateľa.

V rámci rozhodnutia odporca tiež chronologicky opísal postup navrhovateľa, jeho návrhy, s ktorými sa zároveň podrobne vysporiadal, a to: jeho žiadosť o prehodnotenie otázok, ktoré boli súčasťou dotazníka, ktorý navrhovateľ rozposlal, s námietkami voči ustanovenému znalcovi, s návrhom na ustanovenie osôb a subjektov za znalcov ad hoc, s návrhom na vykonanie dôkazov výsluchom svedkov, nakoľko ustanovený znalec vo svojom znaleckom posudku použil výpovede svedka, ktorý zmenil svoje svedectvo.

Registrujúci orgán v rozhodnutí uviedol, že pri posudzovaní žiadosti navrhovateľa o registráciu B. postupoval predovšetkým podľa ustanovení zákona č. 308/1991 Zb. a správneho poriadku, pričom pri rozhodovaní vychádzal z návrhu na registráciu B., zo znaleckého posudku ustanoveného znalca č. 1/2010 z 29.8.2010, vyžiadaných odborných stanovísk a podkladov, ktoré predložilo Ministerstvo vnútra SR, Ústav pre vzťahy štátu a cirkví, občianske združenie Integra - Centrum prevencie v oblasti siekt, teológ a religionista p. Z. a dotazníkov, ktoré vyplnili bývalí členovia B., rodinní príslušníci členov a duchovní niektorých cirkví a náboženských spoločností, ako aj nevyžiadaných listov a vyplnených dotazníkov členov B. Vychádzal tiež zo všetkých relevantných skutočností, ktoré sú mu známe z jeho úradnej činnosti, ako vecne príslušného štátneho orgánu podľa § 18 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, pre vzťahy s cirkvami a náboženskými spoločnosťami.

Odporca po preskúmaní a vyhodnotení predmetných podkladov dospel k nasledovným zisteniam a právnomu názoru:

A/: Registrujúci orgán na základe § 15 zák. č. 308/1991 Zb. preskúmal, či založenie a činnosť B. nie je v rozpore s týmto zákonom a ostatnými zákonmi.

B. porušením ust. § 1 ods. 3 písm. c) zák. č. 83/1990 Zb. nespĺňa podmienku uvedenú v § 15 zák. č. 308/1991 Zb., že jej činnosť nie je v rozpore s týmto zákonom a ostatnými zákonmi. Nemožno spochybňovať právo B. založiť si vlastné občianske združenie podľa zák. č. 83/1990 Zb., je však jednoznačným zneužitím a zavádzaním, keď B. vyvíja svoju náboženskú činnosť ako občianske združenie podľa zákona o združovaní občanov, ktorý združovanie v cirkvách a náboženských spoločnostiach výslovne vylučuje v § 1 ods. 3 písm. c). Tieto skutočnosti potvrdzuje propagačný leták P. J. J., v ktorom sa označujú za „cirkev“. V letáku sa uvádza, že „činnosť P. J. J. je schválená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky pod číslom VVS/1-900/90-7827“. Z aktuálnych stanov

občianskeho združenia P. J. jednoznačne vyplýva, že ide cirkevné spoločenstvo určené na praktizovanie náboženskej viery a naplňajúce znaky a štruktúru cirkvi a náboženskej spoločnosti. Predmetné stanovy uvádzajú, že „štruktúru KS tvoria: a/ miestne zbory a miestne skupiny, b/ Kolégium pastоров, c/ Rada KS, d/ vyšetrovacia komisia, prípadne Revízná komisia, e/ účelové zariadenie KS“. Takto členená vnútorná štruktúra a jej kompetencie v podstate kopírujú organizačnú štruktúru a pôsobnosť orgánov B., ktorú v návrhu na registráciu predložil prípravný orgán. Ďalším dôkazom je formulácia pôvodného podpisového hárku predloženého prípravným orgánom registrujúcemu orgánu 19.2.2007, v ktorom predkladajú „podpisy plnoletých osôb s trvalým pobytom na území SR, hlásiacich sa k návrhu vedenia občianskeho združenia P. J., aby toto združenie bolo uznané štátom za cirkev“. Vo vysvetlení prípravného orgánu, ktoré je súčasťou zápisnice zo 4.4.2007 sa uvádza, že dôvodom takto zvolenej dikcie podpisového hárku je „úsilie o transformáciu občianskeho združenia P. J. J. na cirkevnú organizáciu B. a žiadosť o registráciu B. podáva spoločenstvo veriacich, ktoré doteraz pracovalo ako toto občianske združenie.“ Skutočnosť, že občianske združenie P. J. sa považuje za cirkev a navonok tak aj vystupuje, potvrdzuje aj list tohto subjektu obsiahnutý v stanovisku Ústavu pre vzťahy štátu a cirkví z 3.9.2009, v ktorom zástupca B. priznáva, že registrované občianske združenie je zároveň cirkvou a o vedomom porušovaní § 1 ods. 3 písm. c) zák. č. 83/1990 Zb. svedčí aj vyjadrenie hovorcu B. a člena prípravného orgánu p. C.Z., publikované v časopise Život, 19/2008, ktorého vyjadrenie citoval.

Odporca na základe vyššie uvedeného podľa § 15 zák. č. 308/1991 Zb. dospel k záveru, že založenie a činnosť B. nie je v súlade s týmto zákonom a ostatnými zákonmi. Neregistrované cirkvi a náboženské spoločnosti môžu vykonávať svoje náboženské obrady a ďalšie prejavy náboženskej slobody, ale nemajú postavenie právnických osôb a svoju cirkevnú a náboženskú činnosť nemôžu vykonávať ako občianske združenia. Posudzujú sa teda ako občianske združenia osôb bez právnej subjektivity. Nadobudnutie postavenia právnickej osoby nie je aktom, ktorý by primárne súvisel s výkonom práv náboženskej slobody. Tento právny názor odporcu potvrdzuje aj rozhodnutie Ústavného súdu SR z 3.2.2010 (PL.ÚS 10/08-70).

B/: Registrujúci orgán na základe § 15 zák. č. 308/1991 Zb. preskúmal, či založenie a činnosť B. nie je v rozpore so zásadami ľudskosti a znášateľnosti.

V tejto súvislosti poukázal na závery znaleckého posudku, z ktorého ako aj z vlastných podkladov je zrejmé, že „Vzťah B. k spoločnosti a jej inštitúciám je charakteristický v prevažnej miere nedôverou, konfrontačným prístupom a vyvolávaním dojmu, že ich veriaci sú objektom prenasledovania. Vonkajšia činnosť B. je zameraná najmä na intenzívnu evanjelizáciu, pričom spôsob jej prevedenia býva často vnímaný ako nepríjemný a obťažujúci. ...sú uzatvorení voči dialógu... Predstavitelia B. nemajú problém používať neprimerané a zastrašujúce spôsoby jednania i vyjadrovania, aby dosiahli svoj deklarovaný cieľ - záchranu ľudí od večného zatratenia skrze proklamáciu Božieho slova a rozširovanie svojho vplyvu na území SR i v zahraničí. Činnosť a pôsobenie B. voči iným cirkvám je v súčasnosti determinované radikálnym exkluzivizmom, vychádzajúcim z presvedčenia, že práve ich Boh povolal, pripravil a poslal, aby priniesli bezprecedentné náboženské prebudenie na Slovensko a do okolitých krajín. Postoje voči iným cirkvám a náboženským spoločnostiam sa pohybujú od poukazovania na ich nedostatky, cez pohrdanie, až po rôzne prejavy náboženskej neznášateľnosti a snahami pritiahnuť ich členov do vlastných radov. Pri pôsobení a činnosti B. prevažuje vodcovská autorita vedúceho predstaviteľa. B. z pohľadu znalca učí a praktikuje autoritársky prístup vo vedení cirkvi ako na národnej, tak i na lokálnej úrovni, kde je pre veriacich autoritou miestny pastor. V B. neexistujú dostatočné ochranné mechanizmy a postupy, ktoré by mali za cieľ intencionalne zabrániť alebo aspoň znížiť možnosť zneužitia moci duchovnej authority.“

Odporca poveril 4.6.2009 a 20.8.2009 Ústav pre vzťahy štátu a cirkví vypracovať odbornú analýzu periodickej a neperiodickej literatúry a nahrávok z bohoslužobných podujatí, seminárov a konferencií B. s osobitným zreteľom na znášateľnosť. Na základe predmetnej analýzy konštatoval, že vo viacerých číslach časopisu Logos vydávaného P. J. E. v Banskej Bystrici a na internetových stránkach P. J. (V.) sa nachádzajú príspevky a články svedčiace o náboženskej neznášateľnosti a odmietaní súčasného ekumenizmu, nepriateľské tvrdenia voči registrovaným cirkvám a náboženským spoločnostiam,

obviňujúce ich okrem iného z okultizmu a pôsobenia diabla, odmietavý postoj k obradovej tradícii iných cirkví, vrátane spochybňovania cyrilo-metodskej tradície. Presné citácie a fotokópie sú súčasťou spisu. V záujme objektívneho posúdenia návrhu na registráciu odporca zostavil dotazník pozostávajúci z desiatich otázok, cieľom ktorých malo byť preskúmanie indícií o nesúlase činnosti B. s niektorými ustanoveniami § 15 zák. č. 308/1991 Zb., pričom po citácii svedectiev z niektorých doručených dotazníkov konštatoval, že B. je charakteristická autoritárskym vedením duchovných vodcov, direktívnym určením pravidiel správania a životných zásad, uzavretou komunitou, elitárstvom a výlučnosťou učenia, deštrukciou a pretrhávaním rodinných väzieb v prípade, že člen rodiny nie je alebo sa odmieta stať členom komunity, kontroverznými udržiavacími praktikami. Tieto zistenia sa zhodovali so skutočnosťami v stanoviskách, ktoré zhromaždil registrujúci orgán pri registračnom konaní a ktoré sú súčasťou spisu. Vyhodnotil tiež množstvo listov a dotazníkov, ktoré z vlastnej iniciatívy vyplnili členovia B. a ktoré sa vyznačovali často úprimným presvedčením o pozitívnom prínose B. pre ich život a spoločnosť. V tejto súvislosti poukázal na odpoveď znalca, z ktorej vyplýva, že „možno poukázať na znepokojujúci negatívny vplyv členstva v B., a to predovšetkým v oblasti cenzurovania vlastných myšlienok a potláčania rozvoja kritického myslenia, straty vlastnej individuality a dôstojnosti, budovania pocitu viny a strachu (ovplyvňovanie čítania a prežívania) a závislosti na spoločenstve a vedúcej osobe pastora (najmä prostredníctvom učenia o démonoch a duchovných mocnostiach), nekritického formovania svetonázoru (fascinácia novým učením prináša zneistenie, odmietnutie doterajších názorov a postojov, ktoré sú postupne nahrádzané novými), formovania exkluzivistického sebavnímania s následným vplyvom na vznik spoločenskej izolácie (posilňovanie fobie z vonkajšieho sveta) a postojov náboženskej intolerancie.

Odporca uviedol, že z vieroučného hľadiska je k B. z registrovaných cirkví najbližšia Apoštolská cirkev na Slovensku. Avšak zo stanoviska Rady banskobystrickej oblasti Apoštolskej cirkvi na Slovensku zo 17.9.2009 vyplýva, že miestny zbor B. Kresťanské spoločenstvo Milosť v Banskej Bystrici nespolupracuje s ich miestnymi zbormi, ale ani s ostatnými cirkvami. Navyše správanie týchto členov je podľa tohto stanoviska „charakterizované aroganciou a výstredným správaním voči iným cirkvám, ako aj deštručnou činnosťou vo vzťahovej oblasti. V praxi sa to prejavuje agresívnym prozelytizmom, ohováraním a verbálnym napádaním.“

Odporca v rámci rozhodnutia v súvislosti s postojom a vzťahom B. k iným cirkvám a osobám bez vyznania, poukázal na vyjadrenia odborníka, teológa a religionistu pána Ondráška v jeho obsiahlej odbornej štúdii Neocharizmatické hnutie na Slovensku, Analýza základných aspektov teológie a praxe Kresťanských spoločenstiev z 22.12.2010, z ktorej časť citoval. Zároveň odporca ako príklad postojov B. k iným neregistrovaným náboženským spoločenstvám uviedol úryvok doslovného prepisu kázne Duch doby zo X.X.XXXX. ich senior pastora D.

Odporca konštatoval, že neznášanlivé správanie B., ktorá nespolupracuje so žiadnou registrovanou cirkvou, vyúsťuje do exkluzívnych postojov a prah tolerancie a rešpektu voči ľuďom inej viery a náboženstva je nižší, než je spoločensky žiaduce a prípustné.

Na základe vyššie uvedeného odporca podľa § 15 zák. č. 308/1991 Zb. dospel k záveru, že založenie a činnosť B. nie je v súlade so zásadami ľudskosti a znášanlivosti.

C/: Registrujúci orgán na základe § 15 zák. č. 308/1991 Zb. preskúmal, či založenie a činnosť B. nie je v rozpore s ochranou zdravia občanov a či nie sú ohrozené práva občanov.

Zo stanoviska Ústavu pre vzťahy štátu a cirkví z XX.X.XXXX, ktoré bolo spracované aj z podkladov E. psychologičky a psychoterapeutky z R. H., odporca zistil, že B. v rámci svojich bohoslužieb „kladie dôraz na intenzívne prežívanie emócií, čo môže viesť u niektorých jednotlivcov k zmenenému stavu vedomia. Vytvára sa tu široký priestor na manipuláciu s vedomím a podvedomím účastníka, lebo v takomto stave stráca človek vedomú kontrolu nad psychickými procesmi, je nekritický voči vonkajšiemu prostrediu. Tieto techniky by mal používať iba odborník na duševné zdravie. Vo všeobecnosti existuje riziko, že pastori ako laici, ktorí nemajú psychologické vzdelanie, nevedia správne zareagovať pri prípadnej psychickej dekompenzácií účastníka bohoslužby. Členovia B. ostro popierajú akúkoľvek psychickú manipuláciu, no pritom nemajú vedomosť a ani nie sú upozornení, že de facto praktizujú počas bohoslužieb hypnotické postupy. Hypnóza aj psychický tranz je psychickou manipuláciou. Neobstojí ani argumentácia členov B. o úrovni ich vzdelania vo vzťahu k psychickej

manipulácii. Vysokoškolské vzdelanie nie je žiadnou obranou pred psychickou manipuláciou.“

Oporca vzal do úvahy názor psychologičky, ktorá jednoznačne konštatovala, že v rámci B. sa vyskytujú niektoré vyššie uvedené znaky deštruktívneho spoločenstva a že B. zároveň svojím pôsobením vytvárajú priestor na využívanie psychickej manipulácie. Zároveň poukázal aj na konkrétny prípad psychického zneužívania členov B. prostredníctvom vyhánania démonov, ku ktorému sa priznal pastor B. p. D. P., svedectvo ktoré je súčasťou jeho kázne a je uvedené aj v znaleckom posudku. Znalec uviedol, že „v učení a hlavne v praxi B. je možné pozorovať nebezpečne predimenzovaný dôraz na zázračné uzdravenie pomocou viery a modlitby a určité podceňovanie úlohy lekárov v procese uzdravenia. Znalec sa nestretol s prípadom, že by bolo zo strany pastora odporúčané veriacemu zanedbať lekársku starostlivosť, hoci niektorí veriaci cítili potrebu konzultovať ďalšiu liečbu so svojím pastorom predtým, ako ju začali. Pri praxi uzdravovania je modlitba častokrát spojená s praktikami zväzovania a vyhánania zlých duchov, nakoľko sa verí, že mnohé choroby majú démonický pôvod. Učenie B. o uzdravení má pôvod v tzv. Hnutí viery a môže mať negatívne až nebezpečné dôsledky pre duchovné, duševné a samozrejme telesné zdravie človeka, ktorý by toto učenie nekriticky prijal. Vplyv takéhoto učenia môže pôsobiť negatívne predovšetkým na osoby žijúce s hendikepom alebo dlhodobým ochorením.“

Oporca vzal do úvahy aj stanovisko občianskeho združenia O. H. z X.XX.XXXX, podľa ktorého „na základe dlhodobých skúseností s bývalými členmi B. a ich rodinnými príslušníkmi, u ktorých sa po odchode z tejto náboženskej skupiny opakovane prejavujú problémy, najmä odcudzenie detí a rodičov, znefunkčnenie rodiny a rozvod v prípade, že jeden z manželov bol a druhý nebol v komunite, pocit viny a strachu z démonov, prepuknutie psychickej choroby“.

Na základe vyššie uvedeného odporca podľa § 15 zák. č. 308/1991 Zb. dospel k záveru, že založenie a činnosť B. nie je v súlade s ochranou zdravia občanov a sú ohrozené práva občanov. Vzhľadom ku všetkým uvedeným skutočnostiam a predloženým či zhromaždeným dôkazom, odporca dospel k právnomu názoru, že B. nespĺňa podmienky podľa § 15 zák. č. 308/1991 Zb., a preto jej registráciu odmietol.

Rozhodnutie obsahovalo poučenie o možnosti podľa § 17 zák. č. 308/1991 Zb. do 60 dní od jeho doručenia podať návrh na preskúmanie Najvyšším súdom Slovenskej republiky.

II.

Navrhovateľ návrhom na preskúmanie rozhodnutia, doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 14. júla 2011, sa domáhal postupom podľa ustanovenia § 17 zákona č. 308/1991 Zb. preskúmania zákonnosti rozhodnutia odporcu č. MK-175/2011-12/6511 z 13.5.2011.

Navrhovateľ k jednotlivým dôvodom, pre ktoré odporca odmietol registráciu B., podal odvolanie, ktoré skutkovo a právne odôvodnil nasledujúcimi skutočnosťami.

I. rozpor so zákonom č. 308/1991 Zb. a ostatnými zákonmi

Správny orgán podľa názoru navrhovateľa v rámci napadnutého rozhodnutia dospel k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci a napadnuté rozhodnutie je v tejto časti aj nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť, a to v dôsledku rozporu tvrdení odporcu s rozhodnutím Ústavného súdu SR sp. zn. PL.ÚS 10/08-70 zo dňa 3.2.2010, na ktoré odkazuje priamo správny orgán. Právny záver odporcu je zároveň protiústavný v rozpore s čl. 24 zák. č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky. Oporca totiž na str. 16 napadnutého rozhodnutia uviedol, že „B. porušovaním ustanovenia § 1 ods. 3 písm. c) zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov nespĺňa podmienku uvedenú v § 15 zákona č. 308/1991 Zb., že jej činnosť nie je v rozpore s týmto zákonom a ostatnými zákonmi. Je však jednoznačným zneužitím a zavádzaním, keď B. vyvíja náboženskú činnosť ako občianske združenie podľa zákona o združovaní občanov, ktorý združovanie v cirkvách a náboženských spoločnostiach

vylučuje v § 1 ods. 3 písm. c). Vzhľadom k uvedenému správny orgán na str. 17 napadnutého rozhodnutia dospel k nesprávnym záverom, že „založenie a činnosť B. nie je v súlade so zákonom č. 308/1991 Zb. a ostatnými zákonmi. Neregistrované cirkvi a náboženské spoločnosti môžu vykonávať náboženské obrady a ďalšie prejavy náboženskej slobody, ale nemajú postavenie právnických osôb a svoju cirkevnú a náboženskú činnosť nemôžu vykonávať ako občianske združenia“. Predmetný nesprávny názor odporca oprel o rozhodnutie ÚS SR č. PL.ÚS 10/08-70, z ktorého navrhovateľ na vec sa vzťahujúcu časť citoval a zároveň v rámci ktorej citácie, časť textu zvýraznil, a to, že „prezumpcia, že právo slobodne určovať svoje náboženské učenie a obrady, poskytovať duchovné a hmotné služby, vyučovať náboženstvo atď. môže len subjekt, ktorý má status právnickej osoby, je sama protiústavná. ...občania ... môžu teda, či už v pozícii právnickej osoby alebo vo voľnom združení fyzických osôb bez právnej subjektivity plne využívať náboženskú slobodu, vrátane kreovania rôznych náboženských komunít...Cirkvi a náboženské spoločnosti môžu teda de iure aj de facto slobodne pôsobiť bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú registrované. Pôsobenie občianskeho združenia realizujúceho právo chránené v článku 24 Ústavy Slovenskej republiky nie je v rozpore s ústavou a zákonom....Zrejme protiústavná by bola prax, ktorá by registráciu občianskeho združenia, resp. registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti odmietla vykonať s poukázaním na iné dôvody ako sú uvedené v Ústave SR. ...Nemôže však vylúčiť založenie náboženskej právnickej osoby ako občianskeho združenia s poukazom, že uplatňovanie práv uvedených v čl. 24 Ústavy Slovenskej republiky je možné len na základe zákona č. 308/1991 Zb... V praxi zákon č. 83/1990 Zb. umožňuje registrovať spolky, kluby, spoločnosti, ktoré sa môžu obsahovo venovať svojim náboženským aktivitám s tým, že tieto nie sú považované za cirkvi a náboženské spoločnosti podľa zákona č. 308/1991 Zb. Ide o občianske združenia registrované na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky vedené pod kapitolou Cirkevná a náboženská oblasť. Zákon č. 83/1990 Zb. umožňuje fyzickým osobám združovať sa do spolkov, klubov aj spoločností, v ktorých sa môžu venovať svojim náboženským činnostiam, ale na inom právnom základe ako poskytuje zákon č. 308/1991 Zb.“

Vzhľadom k uvedenému navrhovateľ uviedol, že považuje napadnuté rozhodnutie správneho orgánu v časti, v ktorej registrujúci orgán dospel k záveru, že založenie a činnosť CKSS nie je v súlade s týmto zákonom a ostatnými zákonmi, za protiústavné, správny orgán v tejto časti dospel k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci a napadnuté rozhodnutie je v tejto časti nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť.

II. nesúlady založenia a činnosti B. so zásadami ľudskosti a znášanlivosti

Navrhovateľ uviedol, že všetky poklady, ktoré vzal odporca do úvahy, keď dospel k tomuto záveru, sú nezákonnými dôkazmi, a to z nasledujúcich dôvodov.

Znalecký posudok č. 1/2010 z 29.8.2010 a odborná štúdia F., Analýza základných aspektov teológie a praxe P. z 22.12.2010:

Navrhovateľ uviedol, že s jeho námietkou zaujatosti ustanoveného znalca pre jeho pomer k veci, k správnomu orgánu, ako aj k B. ako účastníkovi správneho konania sa odporca vysporiadal v rámci odôvodnenia rozhodnutia (na str. 11) okopírovaním vyjadrenia p. Ľubomíra Martina Ondráška, MDiv., Th.M. k námietke zaujatosti, uspokojil sa s vysvetlením osoby, ktorej zaujatosť navrhovateľ namietal, neuviedol aké dôkazy vykonal pri zhodnotení námietky zaujatosti ustanoveného znalca, a preto je v tejto otázke napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Odporca v rozhodnutí uviedol, že aby bol znalec vylúčený, nie je potrebné jeho predpojatosť dokázať, stačí, že v tomto smere vznikli pochybnosti, vždy je však potrebné zvážiť, či sú tieto pochybnosti dôvodné, pričom členstvo p. Ondráška v cirkevnom zbore I. B. v rokoch 1992 až 1995 a kontakt s pracovníkmi cirkevného odboru ministerstva absolvovaný v rámci letného študijného pobytu teda zakladajú jeho pomer k veci a zadávateľovi, avšak ich intenzita nezakladá vznik dôvodných pochybností o jeho predpojatosti. Na strane druhej odporca rozhodnutím č. MK-175/2011-12/780 z 18.1.2011 odmietol ustanoviť navrhovateľom navrhovaného Q. D. T., H. za znalca v predmetnej veci okrem iného s odôvodnením, že bol z titulu svojej funkcie najvyššieho predstaviteľa Apoštolskej cirkvi, zastávajúcej v rokoch 1989-1999 v častom pracovnom kontakte s pracovníkmi cirkevného odboru Ministerstva kultúry SR, z dôvodu ktorého mal

odporca za jednoznačne preukázané pochybnosti o nezaujatosti p. D. T. pre jeho osobné vzťahy a dlhoročné kontakty s pracovníkmi cirkevného zboru, ktoré by spochybňovali objektivnosť jeho ustanovenia za znalca ad hoc v predmetnej kauze. Navrhovateľ zdôraznil, že odporca teda na základe rovnakej právnej skutočnosti (pochybnosti o nezaujatosti osoby voči účastníkom konania a pre pomer k veci) na jednej strane odmietol námietku zaujatosti vznesenú voči ustanovenému znalcovi p. Ondráškovi ako neopodstatnenú a na strane druhej odmietol návrh navrhovateľa na ustanovenie p. T. za znalca v správnom konaní z rovnakého dôvodu, ktorý však neakceptoval v prípade ustanoveného znalca p. Ondráška. Takýto postup odporcu podľa navrhovateľa spochybňuje nielen objektivnosť ustanovenia tohto znalca, ale aj objektivnosť celého znalcom Ondráškom vypracovaného znaleckého posudku. V konaní správneho orgánu bola teda zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Navrhovateľ tiež poukázal na skutočnosť, že pán Ondrášek nemohol byť zákonne ustanovený za znalca v registračnom konaní o návrhu prípravného orgánu B. na registráciu B. ako cirkvi, keďže zadávateľ odbornej štúdie Ústav pre vzťahy štátu a cirkví mu zadal vypracovať odbornú štúdiu týkajúcu sa subjektu dňa 24.5.2010, ktorú pán Ondrášek odovzdal zadávateľovi dňa 30.11.2010, teda pred ustanovením do funkcie znalca v správnom konaní. Na základe uvedeného je zrejmé, že pán Ondrášek už v čase, kedy mal prevziať funkciu znalca, pracoval na odbornej štúdii týkajúcej sa subjektu a problematiky, s ktorou sa mal oboznámiť až pri vypracovaní odborného posudku. Tieto skutočnosti opätovne jednoznačne preukazujú nezákonný postup odporcu, pretože pán Ondrášek nemohol byť objektívnym vypracovateľom znaleckého posudku, keďže vopred bol oboznámený s určitými aspektmi, ktoré mal zistiť a posúdiť až pri vypracovaní znaleckého posudku, pričom mal vopred ucelenú predstavu o subjekte a skutočnostiach, ku ktorým mal dospieť až pri vypracovaní znaleckého posudku. S uvedenou námietkou sa však správny orgán vôbec nevysporiadal. Navrhovateľ videl tiež pochybenie odporcu v tom, správnym orgánom ustanovený znalec postupoval pri zložení sľubu v rozpore s ust. § 15 ods. 2 a § 5 ods. 7 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 382/2004 Z. z.“ alebo „zákon o znalcoch“), pretože Ľubomír Martin Ondrášek, M.Div., Th.M. mal 13.04.2010 zložiť sľub, t.j. pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia MK SR o jeho ustanovení za znalca č. MK-120/2010-12/3830 z 22.3.2010, ktoré v spojitosti s rozhodnutím ministra kultúry SR č. MK-1880/2010-10/9189 nadobudlo právoplatnosť až dňa 8.7.2010. Navrhovateľ zdôraznil, že sľub, ktorý mal pán Ondrášek zložiť 13.4.2010, nebol zložený v súlade s § 15 ods. 2 v spojitosti s ust. § 5 ods. 7 cit. zák., podľa ktorého osoba ustanovená za znalca má povinnosť po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola ustanovená za znalca v správnom konaní, zložiť predpísaný sľub pred orgánom verejnej moci, ktorý ho ustanovil za znalca, t.j. pred Ministerstvom kultúry SR k rukám ministra kultúry SR. Pán Ondrášek však nezložil sľub pred orgánom verejnej moci, ktorý ho ustanovil za znalca, ale listinu, na základe ktorej malo dôjsť k zloženiu sľubu, podpísal dňa 13.4.2010 v Chicagu a túto odoslal poštovou prepravou na adresu a k rukám riaditeľa cirkevného odboru Ministerstva kultúry SR, p. D. D., a nie ministra kultúry SR. Z uvedeného vyplýva, že znalecký posudok č. 1/2010 z 29.8.2010 je nezákonným dôkazom, na ktorý nemohol správny orgán prihliadať pri rozhodovaní.

Navrhovateľ tiež zdôraznil, že znalec pri vypracovaní znaleckého posudku použil na viacerých miestach ako dôkaz Výjádření k činnosti a působení křesťanských společenství Slovenska z 19.7.2010 respondentky pani E.. Q. U., pričom zo strany Ústavu pre vzťahy štátu a cirkví dňa 24.5.2010 mu bola zadaná úloha vypracovať odbornú štúdiu, pri vypracovaní ktorej mu ako „výskumná asistentka“ pomáhala pani E.. Q. U., ktorá skutočnosť spochybňuje celý znalecký posudok, v rámci ktorého na mnohých miestach ustanovený znalec pán Ondrášek čerpal zo svedeckej výpovede „výskumnej asistentky“, s ktorou spoločne pracovali na odbornej štúdii pre zadávateľa Ústav pre vzťahy štátu a cirkví. Samotná táto skutočnosť svedčí nielen o neobjektívnosti pani U., ale aj samotného znalca, pričom s touto námietkou sa správny orgán vôbec nevysporiadal.

Tiež uviedol, že z dôvodu, že odporca aj napriek spochybneniu znaleckého posudku v dôsledku použitia dôkazu vyjadrenia pani E.. Q. U., výskumnej asistentky znalca, ktorá so znalcom pracovala na odbornej štúdii a v dôsledku nepravdivých informácií poskytnutých svedkom O. Q., ktorý dodatočne uviedol, že znalcovi poskytol nepravdivé a skreslené informácie o činnosti a pôsobení B., pretože sa „hneval“ na jedného z jej členov. Vzhľadom na uvedené zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci a v konaní bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Stanovisko Ústavu pre vzťahy štátu a cirkví z 24.7.2009 a 3.9.2009:

Navrhovateľ poukázal na nejednoznačnosť uvedeného stanoviska, pretože nie je z neho možné jednoznačne určiť, ktorú z podmienok ustanovených zákonom nespĺňa, resp. spĺňa k tomu, aby jeho návrh na registráciu bol zamietnutý. ÚVŠC dospel k uvedeným záverom bez akejkoľvek bližšej špecifikácie, ktorý zo záujmov chránených ust. § 15 zák. č. 308/1991 Zb. by mal byť ohrozený a zároveň bez jasného konštatovania, či dochádza aj k reálnemu porušeniu niektorých, v citovanom zákone uvedených záujmov. Zdôraznil, že stanovisko ÚVŠC je absolútne nepreskúmateľné, keďže z neho nie je zrejmé a možné preskúmať a overiť závery, ku ktorým dospel ÚVŠC. Uviedol, že odporca opätovne - po tom ako bolo jeho predchádzajúce rozhodnutie rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sž 86/2007 z 24.3.2009 zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie - bez preverenia považoval skutočnosť o činnosti B. uvedené v stanovisku ÚVŠC, za tak dôveryhodné a objektívne, že z nich ako z preukázaných, vyvodil záver o odmietnutí registrácie B.. Odporca pritom nemal v tejto časti potrebu vykonať vlastné dokazovanie a dospieť k vlastným skutkovým zisteniam, teda nie k sprostredkovaným, všeobecne uvedeným poznatkom v stanoviskách ÚVŠC, v ktorých sa vyjadroval ku skutočnostiam, na ktoré nie je oprávnený. Keďže stanovisko ÚVŠC vychádza v prevažnej miere z odborného posudku Q., ktorý dôkaz sám správny orgán na str. 10 napadnutého rozhodnutia vylúčil z podkladov rozhodnutia, odporca vychádzal z dôkazu, ktorý sám vylúčil, v konaní správneho orgánu sa vyskytla taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Dotazník správneho orgánu pozostávajúci z desiatich otázok:

Navrhovateľ uviedol, že odporca oslovil viaceré subjekty so žiadosťou, aby v registračnom procese poskytli správne orgánu súčinnosť odpovedaním na 10 otázok, o prepracovanie ktorých z dôvodu ich neobjektívnosti v priebehu konania žiadal. Otázky totiž boli neprofesionálne, nebolo nimi možné objektívne a spoľahlivo zistiť skutočný stav veci pre rozhodnutie o registrácii, keďže to boli otázky kapciózne, mátnuce, úskočné a navádzali k odpovedi, ktorú si pýtajúci subjekt prial. Zároveň išlo o otázky sugestívne, obsahujúce náznak odpovede, ktorá sa mala otázkou zistiť, ba dokonca v niektorých prípadoch otázky obsahovali už aj samotnú negatívnu odpoveď. V tomto smere poukázal aj na výhrady zo strany samotných dotazovaných subjektov (p. Q. J., p. D. A.). Vzhľadom na použitie nezákonného dôkazu mal navrhovateľ za to, že zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci a v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Stanovisko Rady banskobystrickej oblasti Apoštolskej cirkvi na Slovensku zo 17.9.2009:

Podľa názoru navrhovateľa je zjavne poznačené sugestívnymi otázkami správneho orgánu, ktoré mu boli predložené na zodpovedanie, ako aj zaujatosťou a neobjektívnym prístupom.

III. nesúlady založenia a činnosti B. s ochranou zdravia občanov a ohrozenie práv občanov

Navrhovateľ namietal, že k tomuto nesprávnemu záveru správny orgán dospel na základe podkladov, ktoré sú podľa jeho názoru nezákonnými dôkazmi. Ohľadne jednotlivých podkladov uviedol, že znalecký posudok a stanovisko Ústavu pre vzťahy štátu a cirkví zo dňa 3.9.2009 predstavujú nezákonné dôkazy z dôvodov, ktoré uviedol v bode II. návrhu na preskúmanie. Stanovisko občianskeho združenia O. R. W. opätovne neobsahuje jednoznačné závery na odmietnutie registrácie B. a je tiež opätovne poznačené konfliktom záujmov prameniacim z návrhu P. J. E. z roku 2006 na rozpustenie tohto občianskeho združenia. Zdôraznil, že anonymné listy, ktoré občianske združenie používa ako dôkaz svojich záverov, sú však absolútne neprípustnými dôkaznými prostriedkami pre orgán štátnej správy v procese jeho rozhodovacej činnosti, keďže takýto dôkaz nemožno podrobiť jeho preskúmaniu. Odporca opätovne bez preverenia považoval skutočnosť o činnosti B. uvedené v tomto stanovisku za tak dôveryhodné a objektívne, že z nich ako z preukázaných vyvodil záver o odmietnutí registrácie B.. Nevykonával pritom

žiadne dokazovanie, na základe ktorého by dospel k vlastným skutkovým zisteniam a nie k sprostredkovaným, všeobecne uvedeným poznatkom v stanovisku občianskeho združenia. Navrhovateľ tiež uviedol, že odporca sa opätovne nevysporiadal so skutočnosťou uvedenou už v rozsudku NS SR sp. zn. 5Sž 86/2007 z 24.3.2009, v ktorom súd konštatoval, že objektivita stanoviska a posudku občianskeho združenia O. je spochybnená pre rozpory medzi občianskym združením a B.. Navrhovateľ zdôraznil, že sa v prípade občianskeho združenia O. sa nejedná o odborné stanovisko podľa zákona č. 382/2004 Z. z., ale o stanovisko založené na všeobecných, nepreskúmateľných tvrdeniach o Kresťanských spoločenstvách Slovenska cit. „znefunkčnenie a rozvod rodiny, prepuknutie psychickej choroby, pocit viny a strachu z démonov, odcudzenie detí a rodičov“, bez uvedenia žiadnych konkrétnych prípadov alebo osôb, pričom hovorí len vo všeobecnosti o sťažujúcich sa anonymných „klientoch“.

Navrhovateľ nezákonnosť rozhodnutia a ukrátenie na svojich právach videl tiež v tom, že odporca v skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nerozhodoval rovnako. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie odporcu č. MK 1488/2007-12/6083 z 19.4.2007, ktorým rozhodol o registrácii Bahájskeho spoločenstva v Slovenskej republike so sídlom v Bratislave, Nábrežie Gen. Ludvíka Svobodu 58, a to napriek tomu, že podkladom pre rozhodnutie odporcu bol aj odborný posudok H. L. Z., PhD. zo dňa X.X.XXXX, ktorá podrobne opísala a odôvodnila všetky negatíva tejto cirkvi a návrh cirkvi považovala za nevyhovujúci, pričom v závere posudku uviedla, že registráciu uvedeného spoločenstva na základe návrhu prípravného orgánu neodporúča.

Navrhovateľ tiež uviedol, že odporca nevyhodnotil dôkazy v jeho prospech, Stanovisko k registrácii B. z 9.3.2007 vyhotovené Ekumenickou spoločnosťou pre štúdium siekt str. 3, Stanovisko Ministerstva kultúry Českej republiky, kde B. P. J. je zaregistrovaná od roku XXXX. V závere svojho návrhu na preskúmanie s poukazom na ust. § 3, § 46, § 32, § 34 a § 47 správneho poriadku, ktoré citoval, navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe ust. § 250j O.s.p. napadnuté rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň žiadal o priznanie náhrady trov konania pozostávajúcich zo súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia podľa vyčíslenia predloženého na pojednávaní, a to do 30 dní od doručenia rozsudku na účet právneho zástupcu navrhovateľa.

III.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení k opravnému prostriedku uviedol, k jednotlivým námietkam nasledovné.

Námietka navrhovateľa, že nesprávny záver odporcu v napadnutom rozhodnutí je protiústavný, pretože uplatňovanie práv z čl. 24 Ústavy SR je možné len na základe zákona č. 308/1991 Zb. je zmätočná, pretože odporca k tomuto záveru nedospel. Odporca zastáva a prezentuje názor, že základné ľudské práva a slobody garantované čl. 24 Ústavy SR majú rovnakým spôsobom zabezpečené členovia registrovaných aj neregistrovaných cirkví a náboženských spoločností. Zdôraznil, že súbežné pôsobenie členov neregistrovanej cirkvi a zároveň členov občianskeho združenia nie je v rozpore so zákonom, pokiaľ občianske združenie nevykonáva činnosti charakteristické pre kultovú činnosť typickú pre cirkev. K opakovaným námietkam navrhovateľa k osobe znalca p. Ondráška a spôsobu jeho vymenovania uviedol, že sa s nimi dostatočne vysporiadal v priebehu registračného konania, čo vyplýva z jednotlivých materiálov v registračnom spise. Zdôraznil, že ustanovenie p. Ondráška za znalca nebolo založené na osobných vzťahoch, ale na základe jeho profesijných a odborných znalostí, ktoré ho kvalifikovali na túto pozíciu, čo bolo doložené jeho životopisom, pričom poukázal na skutočnosť, že tohto odborníka oslovil aj samotný navrhovateľ. Odmietol argumenty o neplatnosti znaleckého úkonu z dôvodu nezloženia sľubu ustanoveného znalca, lebo znalecký sľub zložil 13.4.2010 v súlade s § 5 ods. 5 a § 15 zák. č. 382/2004 Z. z., čo je zadokumentované v spise. Navrhovateľom podaný rozklad proti rozhodnutiu o ustanovení znalca nemal vplyv na rozsah a obsah zadaného znaleckého úkonu, pretože rozhodnutie odporcu č. MK-120/2010/13/3830 z 22.3.2010 o ustanovení znalca a samotný znalecký úkon minister kultúry SR rozhodnutím č. MK-1880/2010-10/9189 z 29.6.2010 potvrdil a rozklad zamietol. Zdôraznil, že by bolo nadbytočné a duplicitné opätovne žiadať ustanoveného znalca o zloženie sľubu, ktorý už bol zložený

13.4.2010. Nakoľko podľa organizačného poriadku ministerstva kultúry č. MK-2785/2010-10/15174 z 20.10.2010 registráciu cirkví a náboženských spoločností vykonáva cirkevný odbor, jeho riaditeľ mal plnú právomoc vymenovať znalca ad hoc a prijať jeho znalecký sľub.

Čo sa týka navrhovateľovho návrhu ustanoviť Q. D. T., H. za znalca ad hoc vo veci registrácie B., tento bol odporcom odmietnutý, pretože ide o stále aktívneho člena štátom registrovanej Apoštolskej cirkvi na Slovensku - jej bývalého najvyššieho predstaviteľa do roku 1999 - teda z pohľadu B. „konkurenčnej“ denominácie, čo bol počas registračného procesu často používaný argument navrhovateľa o nemožnosti objektívneho pohľadu človeka z inej cirkvi či ateistu na činnosť B.. Posudok pána T., ktorý je teológom, by vychádzal najmä z teologickej perspektívy, pričom súčasťou spisu je už rozsiahly posudok od ustanoveného znalca, ktorý je teológom a religionistom. Odporca tiež zistil, že pán T. v predložennom profesijnom životopise uvádzal neseriózne údaje týkajúce sa jeho publikačnej činnosti. Z titulu horeuvedenej funkcie zastávanej v rokoch 1989 až 1999 bol v častom pracovnom kontakte s pracovníkmi ministerstva kultúry, a preto možno jednoznačne preukázať pochybnosti o nezáujatosti pána T. pre jeho osobné vzťahy a dlhoročné kontakty s pracovníkmi ministerstva kultúry, ktoré by spochybňovali objektívnosť jeho ustanovenia ako znalca v predmetnej kauze. Odporca tiež chcel v tejto súvislosti predísť prípadným námietkam zaujatosti, ktoré by mohli byť ex post predložené žalobcom tak, ako ich namietal pri ustanovenom znalcovi. V tomto smere poukázal tiež na mail p. T. adresovaný riaditeľovi cirkevného odboru ministerstva kultúry p. D. z X.XX.XXXX, ktorý svedčí o pomere p. T. k navrhovateľovi.

Odporca námietku navrhovateľa týkajúcu sa účasti E. Q. U. ako svedka v znaleckom posudku p. Ondráška a jej následné angažovanie ako výskumnej asistentky pri príprave štúdie „Neocharizmatické hnutie na Slovensku - Analýza základných aspektov teológie a praxe Kresťanských spoločenstiev“ z XX.XX.XXXX považoval za neodôvodnenú a nezrozumiteľnú. Uviedol, že v zmysle § 34 ods. 1 správneho poriadku na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav vecí a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Ohľadne ďalších námietok uviedol, že zo stanoviska Ústavu pre vzťahy štátu a cirkví z XX.X.XXXX a X.X.XXXX ako podklad pre rozhodnutie boli využité len citáty týkajúce sa odbornej analýzy periodickej a neperiodickej literatúry B., ktorú vypracovali priamo zamestnanci uvedeného ústavu, pričom analýza bola len čiastkovým podkladom pri koncipovaní právneho názoru odporcu o náboženskej neznášanlivosti praktizovanej v rámci B..

Odporca odmietol tvrdenia, že na zistenie skutočného stavu vecí použil nezákonnú formu získania dôkazov, a to formou sugestívnych, kapcióznych, mätúcich a úskočných otázok, ktoré zaradil do dotazníka, nakoľko znenie otázok považuje za dostatočne objektívne a relevantné. Dotazník bol odporcom zasielaný najmä odborníkom, bývalým členom B., rodinným príslušníkom členov B. a duchovným niektorých cirkví a náboženských spoločností, pričom do registračného spisu boli zaradené aj ním nevyžiadané vyplnené dotazníky, ktoré zasielali členovia a sympatizanti B., ktorých odpovede boli presne opačné.

Stanovisko Rady banskobystrickej oblasti Apoštolskej cirkvi na Slovensku zo 17.9.2009 č. MK-3492/2009-12/11913 bolo vyžiadané odporcom osobitným listom vzhľadom na závery odborného posudku, tiež jej bol zaslaný dotazník, vyplnenie ktorého bolo ponechané na jej zváženie. Zo stanoviska vyplýva, že miestny zbor B. P. J. E. v Banskej Bystrici nespôlupracuje s ich miestnymi zbormi, ale ani s ostatnými cirkvami. Navyše správanie týchto členov je „charakterizované aroganciou a výstredným správaním voči iným cirkvám, ako aj deštruktívnou činnosťou vo vzťahovej oblasti. V praxi sa to prejavuje agresívnym prozelytizmom, ohováraním a verbálnym napádaním“. Odporca tiež uviedol, že Rada banskobystrickej oblasti Apoštolskej cirkvi na Slovensku neodpovedala na dotazník, ako to tvrdí navrhovateľ.

K námietke o nepreskúmateľnosti stanoviska občianskeho združenia O. z X.XX.XXXX uviedol, že toto je založené na dlhoročných skúsenostiach z poradenskej činnosti s bývalými členmi B. a ich rodinnými príslušníkmi.

Odporca uviedol, že nepriateľský postoj voči občianskemu združeniu O., ostatným kritikom, nezávislým pozorovateľom, ako aj ustanovenému znalcovi je typickým prejavom uzavretosti B.. Ich predstavitelia používajú neprimerané a zastrašujúce spôsoby jednania i vyjadrovania, aby dosiahli svoj deklarovaný cieľ. Táto uzavretosť a nespôlupráca bola signifikantná aj pri realizácii znaleckého úkonu ustanoveného znalca p. Ondráška, keď mu bol zamedzený vstup zo strany predstaviteľov B. na ich bohoslužobné

zhromaždenia (od 7.7.2010) alebo neposkytnutie spolupráce pri vyžiadaní periodickej literatúry B. na študijné účely, ktoré vyžadoval Ústav pre vzťahy štátu a cirkví v rámci svojej analytickej práce.

Odporca na argument navrhovateľa, že vo veci nevykonával vlastné dokazovanie a nedospel k vlastným skutkovým zisteniam, uviedol, že v súlade s § 34 ods. 1 správneho poriadku použil na dokazovanie všetky dostupné právne prostriedky, ktorými mohlo zistiť a objasniť skutočný stav veci. Okrem znaleckého posudku, stanoviska Ústavu pre vzťahy štátu a cirkví a stanoviska občianskeho združenia O., odporca vykonal rozsiahle zisťovanie a zhromažďovanie dôkazov, ktoré sú súčasťou registračného spisu a samotného napadnutého rozhodnutia.

Námietku navrhovateľa, že odporca registráciou Bahájskeho spoločenstva na Slovensku, nepostupoval v skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch rovnako, považoval odporca za neopodstatnenú. Zdôraznil, že v uvedenej veci sa stotožnil s komplexným stanoviskom Ústavu pre vzťahy štátu a cirkví, ktoré bolo v súlade so skutočnosťami známymi z úradnej činnosti odporcu. Nešlo teda o rozhodovanie v skutkovo zhodných, resp. podobných veciach. Zdôraznil tiež, že každý prípad návrhu na registráciu cirkvi a náboženskej spoločnosti je jedinečný a špecifický, pri jeho posudzovaní odporca vychádza predovšetkým z ustanovení zákona č. 308/1991 Zb., nejde teda o bežné rozhodovanie v identických prípadoch podľa správneho poriadku. Uviedol tiež, že v prípade Bahájskeho spoločenstva ide o homogénny celok, ktorý má v každej krajine svojho pôsobenia rovnakú štruktúru a učenie. Cirkvi letničného typu organizované na základe kongregačného princípu, ku ktorým patrí aj B., sú však všeobecne známe svojou voľnou štruktúrou a rôznymi prejavmi, ktoré sa môžu i v rámci jednej cirkvi líšiť.

K stanovisku Ekumenickej spoločnosti pre štúdium sieť k registrácii B. z X.X.XXXX, ktoré navrhovateľ považuje za dôkaz v jeho prospech, odporca uviedol, že ide o stanovisko staršieho dáta a registračné konanie od roku 2009 tento dôkaz nepotvrdilo.

Odporca tiež počas registračného konania dostatočne preukázal odlišnosť medzi v Českej republike registrovanej Cirkvi P. v Českej republike a B.. Za účelom objektívneho zhromaždenia dôkazov odporca požiadal Ministerstvo kultúry Českej republiky o stanovisko a skúsenosti s pôsobením Cirkvi P.í v Českej republike registrovanej od roku 2002, registračné konanie od roku 2009 predpoklad o jeho totožnej činnosti a povahe a B. nepotvrdilo. Znalecký posudok č. 1/2010 v odpovedi na otázku č. 2 jasne poukázal na odlišnosti medzi činnosťou a charakterom CKSS v Českej republike a B., ktoré sú vidieť práve vo vzťahu voči iným cirkvám a k iným kresťanom. Cirkev P. J. v Českej republike verejne deklaruje a v praxi sa snaží rozvíjať dobré ekumenické vzťahy s inými cirkvami bez toho, aby kompromitovala svoju vlastnú teologickú identitu.

Odporca tiež uviedol, že dôkazy v prospech navrhovateľa boli v odôvodnených prípadoch vyhodnotené. Z dôvodu, že sa stotožnil s niektorými jeho pripomienkami k odbornému stanovisku Q.. E. W., H., ktoré bolo súčasťou komplexného stanoviska predloženého Ústavom pre vzťahy štátu a cirkví z XX.X.XXXX, odborné stanovisko H. bolo z podkladov pre rozhodnutie vylúčené.

Nakol'ko navrhovateľ neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by náležite odôvodňovali nesprávne skutkové zistenia a následné nesprávne právne posúdenie veci odporcom, navrhol, aby súd podľa § 250j ods. 1 O.s.p. napadnuté rozhodnutie potvrdil.

Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ v procese registrácie rovnakým spôsobom spochybňoval všetky stanoviská a vyjadrenia vyznievajúce v jeho neprospech, keď ich autorov napádal z dôvodu inej, resp. žiadnej náboženskej príslušnosti.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej v texte rozhodnutia len „najvyšší súd“) ako súd vecne príslušný (§ 246 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 64 ods. 5 zák. č. 308/2000 Z. z.) preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a to v rozsahu námietok navrhovateľa obsiahnutých v podanom opravnom prostriedku a po prejednaní veci na ústnom pojednávaní (§ 250q ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že rozhodnutie odporcu č. MK-175/2011-12/6511 z 13. mája 2011 nie je v súlade so zákonom.

Podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 24 ods. 1 ústavy sloboda myslenia, svedomia, náboženského vyznania a viery sa zaručujú.

Podľa čl. 24 ods. 2 ústavy každý má právo slobodne prejavovať svoje náboženstvo alebo vieru buď sám, buď spoločne s inými, súkromne alebo verejne, bohoslužbou, náboženskými úkonmi, zachovávaním obradov alebo zúčastňovať sa na jeho vyučovaní.

Podľa čl. 29 ods. 1 ústavy právo slobodne sa združovať sa zaručuje. Každý má právo spolu s inými sa združovať v spolkoch, spoločnostiach alebo iných združeniach.

Podľa čl. 9 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) každý má právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania, toto právo zahŕňa slobodu zmeniť svoje náboženské vyznanie alebo presvedčenie, ako aj slobodu prejavovať svoje náboženské vyznanie alebo presvedčenie sám alebo s inými, či už verejne alebo súkromne, bohoslužbou, vyučovaním, vykonávaním náboženských úkonov a zachovávaním obradov.

Podľa čl. 11 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu pokojného zhromažďovania a na slobodu združovať sa s inými, včítane práva zakladať na obranu svojich záujmov odbory alebo vstupovať do nich.

Podľa čl. 11 ods. 2 veta prvá dohovoru na výkon týchto práv sa nemôžu uvaliť žiadne obmedzenia okrem tých, ktoré ustanovuje zákon a sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo postupom podľa ustanovení tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, na základe navrhovateľom včas podaného návrhu, preskúmať zákonnosť rozhodnutia č. MK-175/2011-12/6511 z 13. mája 2011, ktorým odporca ako registrujúci orgán podľa § 16 ods. 2 zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov odmietol registráciu Cirkvi P. J. J. so sídlom C. R., P. z dôvodu, že založenie a jej činnosť je v zmysle § 15 zák. č. 308/1991 Zb. v rozpore s týmto zákonom a ostatnými zákonmi, so zásadami ľudskosti a znášanlivosti, s ochranou zdravia občanov a sú ohrozené práva občanov.

V posudzovanej veci ide o preskúmanie neprávoplatného rozhodnutia odporcu.

V prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, postupuje súd podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. (§ 250l ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 250q ods. 2 O.s.p. o opravnom prostriedku rozhodne súd rozsudkom, ktorým preskúmané rozhodnutie buď potvrdí, alebo ho zruší a vráti na ďalšie konanie. Ustanovenie § 250j ods. 5 platí obdobne.

Podľa § 250l ods. 2 O.s.p., pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie z druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 4 ods. 4 zák. č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských

spoločností v znení neskorších predpisov, štát uznáva len tie cirkvi a náboženské spoločnosti, ktoré sú registrované.

Podľa § 10 ods. 1 zák. č. 308/1991 Zb. cirkvi a náboženské spoločnosti registruje Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „registrujúci orgán“).

Podľa § 5 zák. č. 308/1991 Zb. registrujúci orgán preskúma, či založenie a činnosť cirkvi alebo náboženskej spoločnosti nie je v rozpore s týmto zákonom a ostatnými zákonmi, ochranou bezpečnosti občanov a verejného poriadku, zdravia a mravnosti, zásadami ľudskosti a znášanlivosti, alebo či nie sú ohrozené práva iných právnických osôb a občanov.

Podľa § 16 ods. 1 cit. zákona, ak sú splnené podmienky uvedené v § 15 zákona, registrujúci orgán rozhodne o tom, že sa cirkev alebo náboženská spoločnosť registruje.

Podľa § 16 ods. 2 cit. zákona, ak nie sú tieto podmienky splnené, registrujúci orgán registráciu odmietne.

Podľa § 17 cit. zákona, prípravny orgán môže do 60 dní odo dňa doručenia rozhodnutia o odmietnutí registrácie podať návrh na preskúmanie rozhodnutia najvyššiemu súdu republiky.

Rozsah prieskumu zo strany registračného orgánu (Ministerstva kultúry SR) pre účely správneho konania o návrhu na registráciu cirkvi alebo náboženskej spoločnosti zákonodarca vymedzil v ustanovení § 15 zák. č. 308/1991 Zb. tak, že registrujúci orgán preskúma:

1. či založenie a činnosť cirkvi alebo náboženskej spoločnosti nie je v rozpore:

- s týmto zákonom a ostatnými zákonmi,
- s ochranou bezpečnosti občanov a verejného poriadku,
- s ochranou zdravia a mravnosti,
- so zásadami ľudskosti a znášanlivosti,

2. či nie sú ohrozené práva iných právnických osôb a občanov.

Vzhľadom na uvedené bolo úlohou najvyššieho súdu preskúmať, či odporca návrh navrhovateľa na registráciu B. po jeho formálnom posúdení, dôsledne posúdil aj z hľadiska vecného podľa horeuvedených zákonných podmienok.

Z podkladov administratívneho spisu je zrejmé, že navrhovateľ v priebehu registračného konania, ako aj v rámci opravného prostriedku, vzniesol pripomienky, ktorými reagoval na postup správneho orgánu.

Z návrhu na preskúmanie napadnutého rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľ v prvom rade namietal skutočnosť, že správny orgán v napadnutom rozhodnutí dospel k nesprávnym záverom, že „založenie a činnosť B. nie je v súlade so zákonom č. 308/1991 Zb. a ostatnými zákonmi. Neregistrované cirkvi a náboženské spoločnosti môžu vykonávať náboženské obrady a ďalšie prejavy náboženskej slobody, ale nemajú postavenie právnických osôb a svoju cirkevnú a náboženskú činnosť nemôžu vykonávať ako občianske združenia“. Predmetný nesprávny názor odporca oprel o nález Ústavného súdu SR č. PL.ÚS 10/08-70, z ktorého však podľa navrhovateľa vyplýva, že „prezumpcia, že právo slobodne určovať svoje náboženské učenie a obrady, poskytovať duchovné a hmotné služby, vyučovať náboženstvo atď. môže len subjekt, ktorý má status právnickej osoby, je sama protiústavná. ...občania ... môžu teda, či už v pozícii právnickej osoby alebo vo voľnom združení fyzických osôb bez právnej subjektivity plne využívať náboženskú slobodu, vrátane kreovania rôznych náboženských komunít... Cirkvi a náboženské spoločnosti môžu teda de iure aj de facto slobodne pôsobiť bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú registrované. Pôsobenie občianskeho združenia realizujúceho právo chránené v článku 24 Ústavy Slovenskej republiky nie je v rozpore s ústavou a zákonom. Nemôže však vylúčiť založenie náboženskej právnickej osoby ako občianskeho združenia s poukazom, že uplatňovanie práv uvedených v čl. 24 Ústavy Slovenskej republiky je možné len na základe zákona č. 308/1991 Zb. V praxi zákon č. 83/1990

Zb. umožňuje registrovať spolky, kluby, spoločnosti, ktoré sa môžu obsahovo venovať svojim náboženským aktivitám s tým, že tieto nie sú považované za cirkvi a náboženské spoločnosti podľa zákona č. 308/1991 Zb. Ide o občianske združenia registrované na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky vedené pod kapitolou Cirkevná a náboženská oblasť. Zákon č. 83/1990 Zb. umožňuje fyzickým osobám združovať sa do spolkov, klubov aj spoločností, v ktorých sa môžu venovať svojim náboženským činnostiam, ale na inom právnom základe ako poskytuje zákon č. 308/1991 Zb.“

Najvyšší súd ohľadne námietok navrhovateľa a zároveň argumentácie odporcu konštatuje, že úlohou registračného orgánu nebolo posúdenie aktivít občianskeho združenia, ale jeho úlohou bolo dôsledne skúmať splnenie zákonných podmienok za účelom rozhodnutia o návrhu na registráciu B.. V zmysle zákona č. 83/1990 Zb. rozhodovanie vo veciach občianskych združení je výlučne v právomoci Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktoré jediné má právomoc rozhodovať o ich registrácii (§ 6 a nasl.), vzniku ako aj zániku (§ 12).

V zmysle § 12 ods. 1 písm. b) zák. č. 83/1990 Zb. združenie zaniká právoplatným rozhodnutím ministerstva o jeho rozpustení.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. c) zák. č. 83/1990 Zb. tento zákon sa nevzťahuje na združovanie občanov v cirkvách a náboženských spoločnostiach.

Podľa § 12 ods. 3 zák. č. 83/1990 Zb. ak ministerstvo zistí, že združenie vyvíja činnosť,
a/ ktorá je vyhradená politickým stranám a politickým hnutiam alebo organizáciám združujúcim občanov na zárobkovú činnosť alebo vykonávanie náboženstva alebo viery v cirkvách a náboženských spoločnostiach (§ 1 ods. 3),
b/ ktorá porušuje zásady uvedené v § 3 ods. 1 a 2,
c/ ktorá je v rozpore s § 4 alebo § 5,
bez meškania ho na to upozorní a vyzve ho, aby od takej činnosti upustilo. Ak združenie v tejto činnosti pokračuje, ministerstvo ho rozpustí.

V posudzovanej veci však z administratívneho spisu postup v zmysle citovaného ustanovenia zo strany Ministerstva vnútra SR zistený nebol.

Najvyšší súd zároveň v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že 1.3.2010 sa odporca stretol so zástupcami odboru všeobecnej vnútornej správy Ministerstva vnútra SR v nadväznosti na podozrenia, že B. porušuje ustanovenia § 1 ods. 3 písm. c) zákona č. 83/1990 Zb., pričom sám v rámci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia skonštatoval, že z vyhotoveného záznamu z tohto stretnutia zo 16.3.2010 vyplynulo, že staty občianskeho združenia P. J. J. obsahujú aj ustanovenia, ktoré sú v súlade s činnosťou občianskych združení v zmysle príslušnej legislatívy a neregistrujú v súčasnosti podnet, ktorý by nasvedčoval, že toto občianske združenie vyvíja činnosť v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Registrujúci orgán podľa tohto záznamu uviedol možnosť posúdenia celej problematiky Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky. Z podkladov spisu však žiadne ďalšie zistenia v tomto smere nevyplyvajú.

Najvyšší súd s poukazom na nález Ústavného súdu SR č. PL.ÚS 10/08 zdôrazňuje, že zákon č. 83/1990 Zb. umožňuje fyzickým osobám združovať sa do spolkov, klubov aj spoločností, v ktorých sa môžu venovať svojim náboženským činnostiam na inom právnom základe ako poskytuje zákon č. 308/1991 Zb. Ústavný súd tiež v uvedenom náleze skonštatoval, že „stavom, keď určitá cirkev alebo náboženská spoločnosť nie je zaregistrovaná podľa zákona č. 308/1991 Zb., sa však nijako nezasiahlo do výkonu základných práv alebo slobôd osôb hlásiacich sa k tejto cirkvi alebo k náboženskej spoločnosti, ktoré sa môžu realizovať aj prostredníctvom iného právneho subjektu (občianskeho združenia). Registrácia cirkvi alebo náboženskej spoločnosti nie je v tomto zmysle nevyhnutnou podmienkou (conditio sine qua non) výkonu slobody alebo práva podľa čl. 24 ústavy a čl. 9 dohovoru, týka sa iba podmienok ich vzniku ako štátom uznaných cirkví a náboženských spoločností a má právnu relevanciu najmä z hľadiska ekonomických aspektov ich fungovania.“

Za stavu, že predmetom konania odporcu bolo posúdenie splnenia zákonných podmienok vo veci žiadosti navrhovateľa o registráciu B. podľa zákona č. 308/1991 Zb., otázka aktivít občianskeho združenia v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. bola v rámci registračného konania právne irelevantná.

Podľa ust. § 21 zák. č. 308/1991 Zb., pre konanie podľa tohto zákona platia všeobecné predpisy o správnom konaní, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

Všeobecným právnym predpisom platným na území Slovenskej republiky je zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších právnych predpisov.

Podľa § 3 ods. 1, 2, 4 správneho poriadku správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeľi v konaní ujmu. Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných, alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 32 ods. 1, 2 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci, a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Podľa § 46 správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Najvyšší súd preskúmajúc napadnuté rozhodnutie a konanie mu predchádzajúce, po oboznámení sa s administratívnym spisom a so skutkovým a právnym stanoviskom účastníkov konania, konštatuje nasledovné.

Navrhovateľ v rámci svojho návrhu na preskúmanie, ako aj v priebehu prieskumného konania, vzniesol závažné námietky v súvislosti s nariadeným znaleckým dokazovaním, pričom išlo námietky ako procesné, tak aj vecné.

V predmetnej veci odporca po predchádzajúcom emailovom oslovení Ľubomíra Martina Ondráška M.Div., Th.M. (odoslaným dňa 19.3.2010) a po jeho následnom súhlase, vydal dňa 22.3.2010 rozhodnutie č. MK-120/2010-12/6434 o ustanovení p. Ľubomíra Martina Ondráška M.Div., Th.M. za znalca v správnom konaní, ktorý mal v znaleckom posudku odborne posúdiť skutočnosti dôležité pre rozhodnutie, a to činnosť a pôsobenie B. s prihliadnutím na § 15 zák. č. 308/1991 Zb. a odpovedať na otázky, ktoré pre tieto účely špecifikoval. Proti rozhodnutiu o ustanovení znalca prípravný orgán podal rozklad, ktorý minister kultúry SR rozhodnutím č. MK-1880/2010-10/9189 z 29.6.2010 zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil. Ohľadne námietok navrhovateľa uviedol, že námietku o zaujatosti p. Ondráška vo vzťahu k ministerstvu kultúry nemôže akceptovať. Zdôraznil, že aby bol znalec vylúčený, nie je potrebné jeho predpojatosť dokázať, stačí, že v tomto smere vznikli pochybnosti, vždy je však potrebné zvážiť, či sú tieto pochybnosti odôvodnené. Odporca uviedol, že členstvo p. Ondráška v cirkevnom zbore Apoštolskej cirkvi v rokoch 1992 až 1995 a kontakt s pracovníkmi cirkevného odboru ministerstva absolvovaný v rámci letného študijného pobytu teda zakladajú jeho pomer k veci a k

zadávatelovi, avšak ich intenzita nezakladá vznik dôvodných pochybností o jeho predpojatosti. Uviedol tiež, že zo správneho poriadku nevyplýva právny nárok účastníka konania na výber konkrétneho znalca, správny orgán sa môže opierať o posudok znalca, ktorého si sám ustanovil bez ohľadu na prípadné posudky iných znalcov.

Najvyšší súd postupujúc podľa ustanovenia § 245 ods. 1 O.s.p. - v zmysle ktorého pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu posúdi súd i zákonnosť prv urobeného správneho rozhodnutia, o ktoré sa preskúvané rozhodnutie opiera, ak bolo preň prv urobené rozhodnutie záväzné a ak nie je na jeho preskúmanie určený osobitný postup - považoval za potrebné posúdiť i zákonnosť horeoznačeného rozhodnutia o rozklade navrhovateľa. Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že za znalca bol ustanovený pán Ondrášek podľa § 15 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe jeho profesijných a odborných znalostí - bol študentom Letničnej biblickej akadémie v Kolíne, Česká republika (1993-1995), následne sa stal študentom na pentekostálnej inštitúcii Zion Bible Institute v Barringtone, Rhode Island, USA (1995-1999), členom pentekostálneho cirkevného zboru Glad Tidings Community Church v Chepachet, Rhode Island, USA (1996-2003) a licencovaným (2001-2003) a neskôr ordinovaným (2003-2006) duchovným v Assemblies of Gold, najväčšej pentekostálnej denominácii na svete. Vo vzdelaní pokračoval graduálnym štúdiom na Gordon-Conwell Theological Seminary (1999-2003) a postgraduálnym štúdiom na Harward Univerzity (2003-2005). Od roku 2003 je členom Society for Pentecostal Studies, najvýznamnejšej akademickej spoločnosti pre štúdium pentekostálneho a charizmatického kresťanstva. V súčasnosti pôsobí na University of Chicago, ktorá je podľa akademického rebríčka ARWA na 9. mieste svetových univerzít. Na základe uvedeného správny orgán skonštatoval, že pán Ondrášek má špeciálne odborné znalosti a skúsenosti, a preto je schopný podať o odborných skutočnostiach alebo stavoch odborný posudok.

Ustanovenie znalca zo strany správneho orgánu aj podľa názoru najvyššieho súdu bolo v súlade s § 39 správneho poriadku, v zmysle ktorého ak je pre odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie potrebný znalecký posudok, správny orgán ustanoví znalca. Pán Ondrášek bol ustanovený za znalca ad hoc ako osoba, ktorá nie je zapísaná v zozname znalcov, a to po tom ako si správny orgán overil jeho odborné a osobné predpoklady a vyžiadal si jeho súhlas. Najvyšší súd prisvedčil navrhovateľovi v tom, že došlo k procesnému pochybeniu zo strany správneho orgánu v tom, že znalec zložil sľub predtým, ako bol za znalca právoplatne ustanovený, t.j. pred právoplatnosťou rozkladom napadnutého prvostupňového rozhodnutia. Táto skutočnosť však sama osebe nemá vplyv na zákonnosť preskúvaného rozhodnutia odporcu, pretože v zmysle ustanovenia § 250i ods. 3 O.s.p. pri preskúvaní zákonnosti postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Podľa organizačného poriadku ministerstva kultúry registráciu cirkví a náboženských spoločností vykonáva cirkevný odbor, a preto jeho riaditeľ mal plnú právomoc vymenovať znalca ad hoc a prijať jeho znalecký sľub.

Ustanovený znalec predložil odporcovi znalecký posudok č. 1/2010 z 29.8.2010 vo veci návrhu na registráciu B. dňa 31.8.2010. Zo znaleckého posudku vyplýva, že zo strany navrhovateľa nebola znalcom poskytnutá pri jeho vypracovaní súčinnosť. S poukazom na túto skutočnosť najvyšší súd konštatuje, že závery znaleckého posudku sú neúplné a pre rozhodnutie vo veci nepostačujúce.

Z administratívneho spisu je zrejmé, že pán Ondrášek pred ustanovením do funkcie znalca v registračnom konaní o návrhu prípravného orgánu B. na registráciu B. ako cirkvi, pracoval na odbornej štúdii týkajúcej sa B. pre zadávateľa Ústav pre vzťahy štátu a cirkví, ktorý mu ju zadal vypracovať dňa 24.5.2010, teda pred ustanovením do funkcie znalca v správnom konaní. Uvedená štúdia, ktorú pán Ondrášek odovzdal zadávateľovi dňa 30.11.2010, bola tiež podkladom registračného orgánu, z ktorého vychádzal pri rozhodovaní.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že registračný orgán pre účely konania si zadovážil od toho istého subjektu (pána Ondráška) dva samostatné dôkazy. Podľa názoru senátu najvyššieho súdu sa

tento postup síce javí ako neefektívny, ktorý vo vzťahu k navrhovateľovi mohol vyvolať obavy o objektivitu znalca - keďže vopred bol oboznámený s určitými aspektmi, ktoré mal zistiť a posúdiť až pri vypracovaní znaleckého posudku - avšak skutočnosť, že správny orgán ako dôkaz zaradil aj odbornú štúdiu týkajúcu sa B., sama osebe nemá za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Navrhovateľ spochybnil objektivitu znaleckého posudku aj z dôvodu, že ustanovený znalec na mnohých miestach čerpal zo svedeckej výpovede pani E.. Q. U., ktorá znalcovi ako výskumná asistentka pomáhala vypracovať odbornú štúdiu zadanú Ústavom pre vzťahy štátu a cirkví. Z obsahu napadnutého rozhodnutia vyplýva, že s touto námietkou sa správny orgán vôbec nevysporiadal. Na tomto mieste najvyšší súd považuje za potrebné zdôrazniť, že podľa konštantnej judikatúry dôvody uvedené v rámci vyjadrenia správneho orgánu k návrhu na preskúmanie, nemôžu nahradiť dôvody preskúmaného rozhodnutia.

Ako opodstatnenú vyhodnotil najvyšší súd tiež námietku, že správny orgán v posudzovanej veci nevykonával žiadne vlastné dokazovanie. Za stavu, že znalecký posudok bol navrhovateľom spochybňovaný v dôsledku použitia dôkazu vyjadrenia pani E.. Q. U., výskumnej asistentky znalca, ktorá so znalcom pracovala na odbornej štúdii, ako aj v dôsledku, podľa tvrdení navrhovateľa, nepravdivých informácií poskytnutých svedkom O. Q. - ktorý dodatočne uviedol, že znalcovi poskytol nepravdivé informácie o činnosti a pôsobení B. pretože sa „hneval“ na jedného z jej členov - podľa názoru najvyššieho súdu, za účelom objektívneho zistenia skutočného stavu veci, bolo potrebné vypočuť tieto osoby ako svedkov v rámci správneho konania, a to za prítomnosti právneho zástupcu navrhovateľa.

Čo sa týka námietok navrhovateľa ohľadne nevyhovenia jeho návrhu ustanoviť Q.. D. T., H. za znalca ad hoc vo veci registrácie B., senát najvyššieho súdu konštatuje, že táto námietka je neopodstatnená. Vykonávanie dôkazov v zmysle ustanovenia § 34 ods. 4 správneho poriadku patrí správneho orgánu. Navrhovateľ mal možnosť si znalecký posudok od uvedeného subjektu zadovážiť sám a predložiť správneho orgánu, ktorý by bol povinný v prípade odlišných záverov nariadiť vo veci kontrolné znalecké dokazovanie.

Ohľadne znaleckého posudku najvyšší súd konštatuje, že predstavuje jeden z dôkazov v správnom konaní, ktorý hodnotí správny orgán ako ktorýkoľvek iný dôkaz, pričom však nie je oprávnený posudzovať jeho správnosť (jeho závery), ale hodnotí iba to, či úvahy znalca zodpovedajú zásadám logiky a skutkovým záverom vyplývajúcim z dôkazov vykonaných správneho orgánom.

Čo sa týka námietok navrhovateľa proti stanovisku Ústavu pre vzťahy štátu a cirkví z XX.X.XXXX a X.X.XXXX - ktorý poukázal na nejednoznačnosť uvedeného stanoviska, pretože nie je z neho možné jednoznačne určiť, ktorú z podmienok ustanovených zákonom nespĺňa, resp. spĺňa k tomu, aby jeho návrh na registráciu bol zamietnutý - táto námietka je aj podľa názoru senátu najvyššieho súdu opodstatnená. ÚVŠC dospel k uvedeným záverom bez akejkoľvek bližšej špecifikácie, ktorý zo záujmov chránených ust. § 15 zák. č. 308/1991 Zb. by mal byť ohrozený a zároveň bez jasného konštatovania, či dochádza aj k reálnemu porušeniu niektorých, v citovanom zákone uvedených záujmov. Odporca opätovne - po tom ako bolo jeho predchádzajúce rozhodnutie rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sž 86/2007 z 24.3.2009 zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie -bez preverenia považoval aj skutočnosť o činnosti B. uvedené v stanovisku ÚVŠC, za dôveryhodné a objektívne pre záver o odmietnutí registrácie B.. Najvyšší súd sa stotožnil s názorom navrhovateľa v tom, že stanovisko ÚVŠC vychádza v značnom rozsahu z odborného posudku Q.. E. W., ktorý dôkaz sám správny orgán na str. 10 napadnutého rozhodnutia vylúčil z podkladov rozhodnutia. Za tohto stavu vo veci odporca vychádzal aj z dôkazu, ktorý sám vylúčil. Z obsahu stanoviska ÚVŠC z 23.7.2010 tiež vyplýva, že v podstatnom rozsahu vychádzal aj so záverov E.. Q. S., psychologičky a psychoterapeutky z R.j psychológie a patopsychológie R., ktorú by podľa názoru senátu najvyššieho súdu bolo vhodné vypočuť ako svedkyňu za účasti navrhovateľa, resp. jeho právneho zástupcu. S poukazom na námietky navrhovateľa, by podľa názoru senátu najvyššieho súdu bolo vhodné vypočuť v procesnej pozícii svedka aj zástupcu občianskeho združenia O.

Ako neopodstatnené vyhodnotil najvyšší súd námietky navrhovateľa týkajúce sa dotazníka pozostávajúceho z desiatich otázok. Po dôkladnom oboznámení sa s textom otázok uvedených v dotazníku, najvyšší súd dospel k záveru, že uvedené otázky nebolo potrebné prepracovať, pretože nejde o otázky sugestívne, kapciózne, mätúce, úskočné a ani navádzajúce.

Navrhovateľ tiež namietal nezákonnosť rozhodnutia a ukrátenie na jeho právach z dôvodu, že odporca v skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nerozhodoval rovnako, keď rozhodnutím č. MK 1488/2007-12/6083 z 19.4.2007, rozhodol o registrácii Bahájskeho spoločenstva v Slovenskej republike so sídlom v Bratislave, Nábřeží Gen. Ludvíka Svobodu 58, a to napriek tomu, že podkladom pre rozhodnutie odporcu bol aj odborný posudok H. L. Z., H. zo dňa X.X.XXXX, ktorá v závere posudku uviedla, že registráciu uvedeného spoločenstva na základe návrhu prípravného orgánu neodporúča. Najvyšší súd tejto námietke nemohol priznať úspech, a to s poukazom na skutočnosť, že v správnom súdnictve je predmet konania striktné daný výrok napadnutého rozhodnutia správneho orgánu. Z tohto dôvodu bola otázka okolností registrácie iného subjektu, v rámci preskúmaného konania právne irelevantná.

Na základe uvedených skutočností najvyšší súd dospel k záveru, že odporca v zmysle citovaných zákonných ustanovení dôsledne nepostupoval. Aj napriek doplnenému dokazovaniu - po tom ako jeho predchádzajúce rozhodnutie bolo rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5Sž 86/2007 zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie - skutkový stav nebol zistený v predmetnej veci v dostatočnom rozsahu, resp. zadovážené dôkazy do t.č. nie sú pre objektívne rozhodnutie predmetnej veci postačujúce.

Za tohto stavu vo veci najvyššiemu súdu nezostávalo nič iné, ako napadnuté rozhodnutie odporcu podľa § 250q ods. 2 O.s.p. a § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní je odporca povinný postupovať vo vyššie naznačenom smere, dôkladne zistiť skutkový stav (doplnením znaleckého dokazovania, prípadne kontrolným znaleckým posudkom, vypočutím svedkov za účasti navrhovateľa, resp. jeho právneho zástupcu), pričom vzhľadom na časový odstup, ako i s poukazom na skutočnosť, že vo veci je rozhodujúci stav - skutkový aj právny - existujúci v čase vydania rozhodnutia, je vhodné zadovážiť aj aktualizované stanoviská k registrácii B. od Ekumenickej spoločnosti pre štúdium siekt, Ministerstva kultúry Českej republiky, Apoštolskej cirkvi na Slovensku. A len po zadovážení ďalších pokladov pre rozhodnutie, vo veci návrhu registrácie B., vo veci opätovne rozhodnúť a rozhodnutie náležite odôvodniť.

Najvyšší súd záverom považuje za potrebné uviesť, že je povinnosťou navrhovateľa, aby v rámci správneho konania za účelom objektívneho zistenia skutočného stavu veci poskytol požadovanú súčinnosť správneho orgánu ako aj znalcovi. V opačnom prípade je v dispozícii správneho orgánu aplikovať poriadkové opatrenia v zmysle správneho poriadku.

Pri novom prejednaní veci je správny orgán viazaný právnym názorom súdu (§ 250r O.s.p.).

V predmetnom preskúmvacom konaní navrhovateľovi vznikli trovy konania v sume 732, 09 €, ktorá suma pozostáva z náhrady:

- za 3 úkony právnej pomoci, po 2x 123,50 € (príprava a prevzatie zastúpenia, podanie na súd) a 1x 127,16 € (účasť na pojednávaní 26.9.2012) a 3x režijný paušál 2x 7,41 € (rok 2011) a 1x 7,63 € (rok 2012), t.j. celkom 396,61 € a DPH 20% vo výške 79,32 €, teda celkom 475,93 €,
- z nákladov za cestovné v sume 134,14 € (dňa 26.9.2012 - Žilina-Bratislava-Žilina - 402 km, náhrada za použitie motorového vozidla 402 km x 0,183 € = 88,27 € plus spotreba PHL: 402km x 7,11/100km x 1,607 € = 45,87 €),
- náhrada za stratu času v sume 122,02 € (dňa 26.9.201212,71 € x osem 1 hodín % = 101,68 + 20,34 (DPH) = 122,02 €).

O náhrade trov konania najvyšší súd rozhodol podľa ustanovenia § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p.,

tak, že v konaní úspešnému navrhovateľovi priznal právo na ich náhradu v sume 366,05 €, t.j. v polovičnej výške. K priznaniu len čiastočnej náhrady trov konania najvyšší súd pristúpil z dôvodu, že zo strany navrhovateľa v priebehu registračného konania nebola preukázateľne poskytnutá súčinnosť znalcovi.

Odporca je povinný náhradu trov konania podľa § 149 ods. 1 O.s.p. v spojení s 250l ods. 2, § 246c ods. 1 O.s.p. uhradiť na účet právneho zástupcu navrhovateľka, č. ú.: 0423689743/0900, VS:6162011 vedený v Slovenskej sporiteľni, a.s., Žilina v lehote uvedenej vo výroku tohto rozsudku.

Povinnosť platiť súdny poplatok za podaný opravný prostriedok navrhovateľovi nevznikla, keďže v konaní bol úspešný (§ 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.